

ISBN 973-39-0513-5

**GASTROENTEROLOGIE
ȘI HEPATOLOGIE**
Actualități 2003

**Tudorel Ciurea
Oliviu Pascu
Carol Stanciu**

GASTROENTEROLOGIE

ȘI

HEPATOLOGIE

Actualități 2003

Sub redacția

Tudorel Ciurea   Oliviu Pascu   Carol Stanciu

EDITURA MEDICALĂ
BUCUREȘTI, 2003

GASTROENTEROLOGIE ȘI HEPATOLOGIE

Actualități 2003

Sub redacția

Tudorel Ciurea Oliviu Pascu Carol Stanciu

EDITURA MEDICALĂ
BUCUREȘTI, 2003

Redactori:

Dr. Adrian Săftoiu

Dr. Sergiu Cazaçu

Secretar de redacție:

Maria Neamț

PREFAȚĂ

Medicina, ca și majoritatea științelor contemporane, cunoaște progrese impresionante, care apar mereu, în flux continuu. Gastroenterologia nu face excepție, ba aș putea spune că acumularea de cunoștințe în domeniile etiologiei, patogenezei sau tratamentului ca și progresele tehnice în endoscopia diagnostică și terapeutică, sunt atât de numeroase încât au revoluționat procesul de diagnostic și strategiile terapeutice în numeroase boli ale tubului digestiv și organelor anexe. Poate de aceea Simpozioanele naționale anuale și Congresele quadriennale au fost ținute cu mare regularitate, necesitatea informării și aducerii la zi a cunoștințelor fiind conștientizată de conducerea succesivă ale celor două societăți de Gastroenterologie și Endoscopie digestivă. Participarea largă, din ce în ce mai largă, este încă un argument pentru utilitatea acestor manifestări. Dacă Simpozioanele anuale reprezintă informația, Congresele constituie prilejul sintezelor, al clarificărilor, al deciziilor ce trebuie luate de Gastroenterologia Românească pentru a fi în pas cu practica gastroenterologică modernă. Este ceea ce se va întâmpla în acest an, în Septembrie, la Craiova, la al IX-lea Congres Național de Gastroenterologie, Hepatologie și Endoscopie Digestivă.

O enumerare sumară a progreselor din ultimii ani este edificatoare: clarificări în patogenезă și tratamentul bolii de reflux gastro-esofagian inclusiv terapia prin metode endoscopice,

elucidarea mecanismelor apariției și evoluției esofagului Barrett cu tehnici noi de diagnostic și tratament, precizări privind patogenезa și tratamentul ulcerului gastric și duodenal, progrese în tratamentul bolilor inflamatorii intestinale, stabilirea filiației polipi - cancer de colon cu necesitatea screeningului și polipectomiei profilactice, noi date privitoare la patologia pancreasului, achiziții recente în tratamentul hepatitelor cronice post-transplant.

Iată că nici măcar încercarea de înșiruire nu poate fi completă... Cu atât mai mult detalierea și prezentarea tuturor elementelor noi pe parcursul celor cinci zile de Congres va fi greu de urmărit și mai ales de reținut. Înseamnă un efort intelectual deosebit și, din păcate, imposibilitatea utilizării ulterioare a tuturor datelor ce vor fi prezentate.

De aceea inițiativa Prof. dr. Tudorel Ciurea de a edita un volum de Actualități în Gastroenterologie și Hepatologie care să cuprindă principalele probleme și date noi ce vor fi prezentate la Craiova, este nu numai o idee strălucită dar se dovedește de o utilitate stridentă. Vom putea pleca de la Congresul de Gastroenterologie cu un material bogat, încheiat, ușor de consultat, care va completa mereu cele auzite și memorate, va aduce precizia necesară atunci când dorim să aplicăm în practică cele prezentate. Iar șansele ca pacienții noștri să fie diagnosticați și tratați așa cum o cer standardele gastroenterologiei moderne, vor crește.

Toate drepturile editoriale aparțin Editurii Medicale.

Publicația este marcată înregistrată a Editurii Medicale, fiind protejată integral de legislația internă și internațională. Orice valorificare a conținutului în afara limitelor acestor legi și a permisivității editorilor este interzisă și pasibilă de pedeapsă. Acest lucru este valabil pentru orice reproducere - integrală sau parțială - indiferent de mijloace (multiplicări, traduceri, microfilmări, transcrieri pe suport magnetic).

Tehnoredactare și tipar: Printex srl Craiova, tel./fax: (0251) 546 701

ISBN 973-39-0513-5

CUPRINS

<i>Liana Gheorghe</i> Șef lucrări UMF „Carol Davila”, București	<i>Adrian Săfoiu</i> Asistent universitar UMF Craiova
<i>Adrian Goldis</i> Confidențiar universitar UMF „Victor Babeș”, Timișoara	<i>Cătălin Sfarti</i> Asistent universitar UMF „Gr. T. Popa”, Iași
<i>Mircea Grigorescu</i> Profesor universitar UMF „Iuliu Hațieganu”, Cluj Napoca	<i>Michael Schenker</i> Medic, Craiova
<i>Livia Iovanescu</i> Șef lucrări UMF Craiova	<i>Zeno Spârchez</i> Șef lucrări UMF „Iuliu Hațieganu”, Cluj Napoca
<i>Dănuț Isacoff</i> Confidențiar universitar UMF „Carol Davila”, București	<i>Ion Sporea</i> Profesor universitar UMF „Victor Babeș”, Timișoara
<i>Radu Bogdan Malescu</i> Asistent universitar UMF „Carol Davila”, București	<i>Mărioara Stan</i> Profesor universitar UMF „Gr. T. Popa”, Iași
<i>Laurențiu Micu</i> Asistent universitar UMF „Carol Davila”, București	<i>Carol Stanciu</i> Profesor universitar UMF „Gr. T. Popa”, Iași
<i>Petru Adrian Mircea</i> Profesor universitar UMF „Iuliu Hațieganu”, Cluj Napoca	<i>Victor Stoica</i> Profesor universitar UMF „Carol Davila”, București
<i>Paul Miruț</i> Confidențiar universitar UMF Craiova	<i>Valeriu Șurtin</i> Asistent universitar UMF Craiova
<i>Alexandru Oproiu</i> Profesor universitar UMF „Carol Davila”, București	<i>Marcel Tanișiu</i> Șef lucrări UMF „Iuliu Hațieganu”, Cluj Napoca
<i>Carmen Oproiu</i> Medic primar Centrul de diagnostic “MediCOVER” București	<i>Coman Tănăsescu</i> Profesor universitar UMF „Carol Davila”, București
<i>Oliviu Pascu</i> Profesor universitar UMF „Iuliu Hațieganu”, Cluj Napoca	<i>Anca Trifan</i> Confidențiar universitar UMF „Gr. T. Popa”, Iași
<i>Florin Petrescu</i> Confidențiar universitar UMF Craiova	<i>Mihai Voiculescu</i> Profesor universitar UMF „Carol Davila”, București
<i>Irinel Popescu</i> Profesor universitar UMF „Carol Davila”, București	<i>Florea Voinea</i> Profesor universitar Facultatea de Medicină Constanța
<i>Ion Rogoveanu</i> Confidențiar universitar UMF Craiova	<i>Radu Voiosu</i> Profesor universitar UMF „Carol Davila”, București

I. BOALA DE REFLUX GASTROESOFAGIAN	13
<i>Carol Stanciu, Anca Trifan</i>	
II. ULCERUL GASTRIC ȘI DUODENAL ...	37
<i>Oliviu Pascu</i>	
III. CANCERUL GASTRIC	61
<i>Tudorel Ciurea, Sergiu Cazacu, Adrian Săfoiu</i>	
IV. HEMORAGIILE DIGESTIVE SUPERIOARE NON-VARICIALE	97
<i>Adrian Săfoiu, Marius Eugen Ciurea</i>	
V. MUCINELE ÎN PATOLOGIA DIGESTIVĂ	133
<i>Mircea Dicuțescu, Gabriel Becheanu</i>	
VI. TUBURĂRI DE MOTILITATE	147
<i>Anca Trifan .....</i>	147
<i>Anca Trifan, Mărioara Stan, Camelia Cojocariu, Cătălin Sfarti .....</i>	149
<i>Adrian Goldis .....</i>	163
<i>Dan L. Dumitrașcu .....</i>	170
<i>Vasile Drug .....</i>	175
VII. LIMFOAMELE PRIMITIVEALE TUBULI DIGESTIVI	191
<i>Christina Cîjievski Prelipcean</i>	
VIII. BOLILE ENFLAMATORII INTESTINALE IDIOPATICE	201
<i>Liana Gheorghe, Cristian Gheorghe</i>	
IX. ISCHEMIA MEZENTERICĂ	235
<i>Carmen Oproiu</i>	
X. CANCERUL DE COLON ȘI RECT ...	239
<i>Radu Voiosu .....</i>	239
<i>Alexandru Oproiu .....</i>	248
<i>Ion Rogoveanu .....</i>	267
<i>Nicolae Bolog, Radu Bogdan Malescu, Radu Voiosu .....</i>	272
   Nicolae Bolog	284
   Ion Georgescu, Irinel Popescu, Valeriu Șurtin	296
   Florinel Băduțescu, Adriana Băduțescu, Michael Schenker	316
XI. EFECTELE ANTIINFLAMATORIE- LOR NESTEROIDE NE ASUPRA TUBULI DIGESTIVI	341
<i>Paulina Ciurea, Sergiu Cazacu</i>	
XII. DIAGNOSTICUL ȘI TRATAMENTUL CONSTIPAȚIEI CRONICE	377
<i>Dan Lucian Dumitrașcu</i>	
XIII. ULTRASONOGRAFIA TRANSABDO- MINALĂ ÎN GASTROENTEROLOGIE ..	397
<i>Ioan Sporea</i>	
XIV. ULTRASONOGRAFIA INTERVENTI- ONALĂ ÎN HEPATO-GASTROENTERO- LOGIE	415
<i>Petru Adrian Mircea, Zeno Spîrchez, Horatiu Branda .....</i>	415
<i>Zeno Spîrchez, Petru Adrian Mircea .....</i>	416
<i>Horatiu Branda, Petru Adrian Mircea .....</i>	425
<i>Zeno Spîrchez, Horatiu Branda .....</i>	436
<i>Petru Adrian Mircea .....</i>	450
XV. ECOENDOSCOPIA DIGESTIVĂ SUPERIOARĂ ÎN DIAGNOSTICĂ ȘI TERAPIUTICĂ	465
<i>Adrian Săfoiu, Sergiu Cazacu</i>	
XVI. FECATUL ȘI MUNITATEA	541
<i>Victor Stoica, Coman Tănăsescu</i>	
XVII. COLESTAZA ÎN TRAHHEPATICĂ ..	553
<i>Mircea Grigorescu</i>	
XVIII. COLESTAZA EXTRAHEPATICĂ ..	579
<i>Ion Rogoveanu, Tudorel Ciurea</i>	

INDEX

XIX.FIBROZAHEPATICĂ	597
Alexandru Oproiu, Carmen Oproiu	
XX.CIROZAHEPATICĂ	609
Victor Stoica, Ștefan Sorin Aramă	609
Violeta Comănescu	614
Tudorel Ciurea, Ion Rogoveanu	619
Coman Tănăsescu, Dănuț Isacoff	634
Constantin Chira, Liviu Iovănescu	643
Cristian Gheorghe	664
Tudorel Ciurea, Adrian Săftoiu,	
Florea Voinea	673
Vasile Andreica	698
Oliviu Pascu	705
Florin Petrescu, Paul Mitruf	709
Eugen Florin Georgescu	725
Eugen Florin Georgescu	729
XXI.HEPATITELEAUTOIMUNE	749
Marius Georgescu, Ana Claudia Georgescu	
XXII.CIROZABILARĂPRIMITIVĂ ..	759
Liana Gheorghe	
XXIII.FICATULGRASNON-ALCOOLIC	
STEATOHEPATITANON-ALCOOLICĂ ..	777
Anca Trifan, Carol Stanciu	
XXIV.CANCERULHEPATOCELULAR ..	795
Monica Acalovschi, Ioan Sporea	795
Monica Acalovschi	795
Monica Acalovschi	796
Monica Acalovschi	799

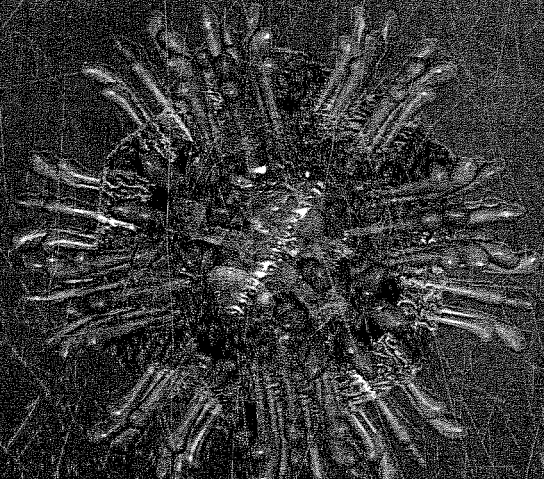
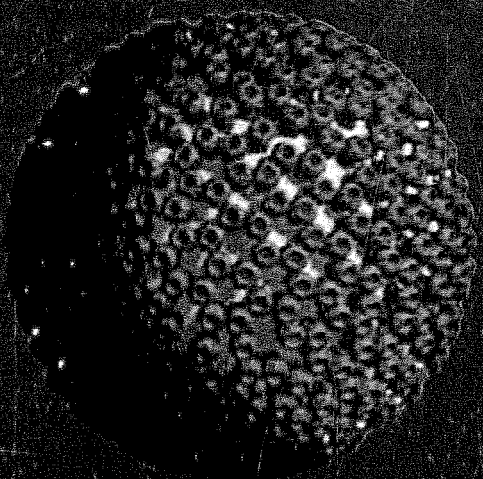
Monica Acalovschi	807
Ioan Sporea	809
XXV.TRATAMENTULANTIVIRALAL	
HEPATITEIRECURENTE	
POSTTRANSPLANT	825
Liana Gheorghe	
XXVI.MECANISMELEINSTALĂRII	
REZISTENȚELAINTERFERONÎN	
INFECTIILEHEPATITICE	
VIRALEBȘIC	843
Mihai Voiculescu, Laurențiu Micu	
XXVII.PANCREATITELECRONICE ..	851
Mircea Dicuțescu	851
Florea Voinea	852
Florea Voinea	854
Tudorel Ciurea, Adrian Săftoiu	856
Adrian Săftoiu, Tudorel Ciurea	857
Adrian Săftoiu	861
Tudorel Ciurea, Adrian Săftoiu	866
Liana Gheorghe	867
Marcel Tănău	873
XXVIII.CANCERULDEPANCREAS.	
ETIOLOGIEȘI DIAGNOSTIC	889
Violeta Enăchescu, Sergiu Cazacu	
XXIX.TERAPIANUTRIȚIONALĂÎN	
GASTROENTEROLOGIE	943
Liana Gheorghe, Cristian Gheorghe	

A	Acalovschi M. 795, 796, 799, 807
	Andreica V. 698
	Aramă Ș.S. 609
B	Bădulescu A. 325
	Bădulescu F. 316
	Becheanu G. 133
	Bolog N. 272, 284
	Branda H. 415, 425, 436
C	Cazacu S. 61, 341, 465, 889
	Chira C. 643
	Cijevschi Prelipcean C. 191
	Ciurea M.E. 97
	Ciurea P. 341
	Ciurea T. 61, 579, 619, 673, 856, 857, 866
	Cojocariu C. 149
	Comănescu V. 614
D	Dicuțescu M. 133, 851
	Drug V. 175
	Dumitrașcu D.L. 170, 377
E	Enăchescu V. 889
G	Georgescu A.C. 749
	Georgescu E.F. 725, 729
	Georgescu I. 296
	Georgescu M. 749
	Gheorghe C. 201, 664, 943
I	Iovănescu L. 643
	Isacoff D. 640
M	Mateescu R.B. 272
	Micu L. 843
	Mircea P.A. 415, 416, 425, 450
	Mitruf P. 709
O	Oproiu A. 248, 597
	Oproiu C. 235, 597
P	Pascu O. 37, 705
	Petrescu F. 709
	Popescu I. 299
R	Rogoveanu I. 267, 579, 620
S	Săftoiu A. 61, 97, 465, 682, 856, 857, 861, 866
	Schenker M. 325
	Sfarti C. 149
	Sprehez Z. 415, 416, 436
	Sporea I. 397, 795, 809
	Stan M. 149
	Stanciu C. 13, 777
	Stoica V. 541, 609

Mircea Grigorescu

Carol Stanciu

**Actualități în diagnosticul
și tratamentul hepatitelor
cronice virale**

2007

© EDITURA MEDICALĂ UNIVERSITARĂ „IULIU HAȚIEGANU”
Cluj-Napoca

MIRCEA GRIGORESCU, CAROL STANCIU

ACTUALITĂȚI ÎN DIAGNOSTICUL ȘI TRATAMENTUL
HEPATITELOR CRONICE

ISBN: 978-973-693-219-9

Toate drepturile acestei ediții sunt rezervate Editurii Medicale Universitare „Iuliu Hațieganu”. Tipărit în România. Nici o parte din această lucrare nu poate fi reprodusă sub nici o formă, prin nici un mijloc mecanic sau electronic, sau stocată într-o bază de date fără acordul prealabil, în scris, al editurii.

Copyright © 2007

EDITURA MEDICALĂ UNIVERSITARĂ „IULIU HAȚIEGANU”
CLUJ-NAPOCA

Editura Medicală Universitară „Iuliu Hațieganu”

Cluj-Napoca

Universitatea de Medicină și Farmacie „Iuliu Hațieganu”

Cluj-Napoca

400001 Cluj-Napoca, str. Moșilor nr. 33, Tel/Fax: 0264-596089

Director: Prof. Dr. Nicolae Hâncu

Tiparul executat la Tipografia TIPOOFFSET Cluj-Napoca

PRINTED IN ROMANIA

CUPRINS

1. Durata tratamentului antiviral în hepatita cronică C în funcție de genotip și tipul de răspuns virusologic – Carol Stanciu	11
2. Impactul severității bolii hepatice asupra răspunsului terapeutic în hepatita c – Liana Gheorghe	19
3. Factori ai gazdei care limitează răspunsul la tratamentul antiviral în hepatita cronică C – Monica Lencu	28
4. Între invaziv și markeri biologici neinvazivi în evaluarea fibrozei în hepatita cronică virală C – Mircea Grigorescu	43
5. Noi ținte terapeutice în tratamentul hepatitei virale C în funcție de ciclul replicativ – Monica Acalovschi	71
6. Modificarea istoriei naturale a infecției virale C prin tratamentul antiviral. Rolul chemoprevenției – Oliviu Pascu	78
7. Manifestări extrahepatice în infecția virală C – diagnostic și posibilități terapeutice – Coman Tănăsescu	86
8. Managementul reacțiilor adverse la tratamentul antiviral în hepatita cronică virală C – Vasile Andreica	95
9. Hepatita virală D – diagnostic și tratament – Radu Străin, Mihnea Străin	110
10. Infecțiile oculte cu virusurile hepatitice B și C – Alexandru C. Oproiu	121
11. Genotipurile virusului hepatitic B – epidemiologie, implicațiile clinice și terapeutice – Adrian Streinu-Cercel	139
12. Tratamentul hepatitei cronice virale B cu transaminaze normale – Mircea Diculescu, Dan Pițigoi	143
13. Interferonul pegilat în tratamentul hepatitei cronice virale B – Anca Trifan, Camelia Cojocariu, Cătălin Sfarti	151

14. Rolul încărcăturii virale în progresia infecției virale B. – Mihai Voiculescu	163
15. Este posibilă eradicarea infecției virale B? – Radu Voiosu	168
16. Mecanismul de acțiune și rezistența la interferon și ribavirină a virusului hepatic C – Florea Voinea, Eugen Dumitru	179
17. Nomenclatura, diagnosticul, prevenirea și tratamentul rezistenței în infecția virală B – Florin Alexandru Căruntu	194

